

Solidariteit blijft essentieel in de zorg

“We blijven sociale ongelijkheid bekampen”

Welzijnszorg Frank Cuyt, algemeen verantwoordelijke voor het Vlaams Welzijnsverbond, kijkt terug op 30 jaar Vlaams welzijnsbeleid. “Aanvankelijk richtte de welzijnszorg zich op de randen van de samenleving. Vandaag bereikt ze ook de doorsneeburger.” **Tekst Goele Geeraert | Foto Jan Locus | Illustratie Ief Claessen**

Het welzijnswerk vloeit voort uit een sterk solidariteitsgevoel en een sociale bewogenheid van heel wat actieve Vlamingen”, zegt Frank Cuyt. Dankzij hen groeide welzijn uit van een marginaal beleidsveld tot een absolute beleidsdoelstelling met intussen 15% van het Vlaams budget en 160.000 banen.

Hoe is de visie op welzijn de voorbije 30 jaar veranderd?

Frank Cuyt: “De maatschappelijke en culturele veranderingen geven de toon aan. Een toenemend aantal echtscheidingen, dubbel zoveel alleenstaanden, meer nieuw samengestelde gezinnen en de vrouwenemancipatie hebben een enorme impact op de kinderopvang. De vergrijzing heeft dan weer een effect op de thuishulp. Ook de groeiende intercultureeliteit en de individualisering spelen een rol. De toegenomen focus op het individu geeft ons de kans ons leven te regisseren, maar vraagt ook dat we stevig genoeg in onze schoenen staan om mee te kunnen.”

Mensen verwachten steeds meer van welzijn. Vroeger waren we hulpbehoevend, vandaag zijn we rechthebbend.

“Denk maar aan het idee om het recht op kinderopvang in een decreet te gieten. We willen ook meer oplossingen op maat. Ambulante diensten worden belangrijker dan residentiële. Tussen hulpverlener en patiënt ontstaat er een partnerschap en een onderhandeld traject van hulp en zorg.”

Wat zijn de hete hangijzers van de welzijnszorg?

“Ik zie er 4. Er is de interculturalisering. In Vlaanderen spreekt 1 op de 4 kinderen geen Nederlands voor ze naar school gaan. Het is een schier onmogelijke op-

Frank Cuyt: “Maatschappelijke en culturele veranderingen geven de toon aan in de welzijnszorg.”

1990

jan feb maart april mei juni juli aug sept okt nov dec

Goedkeuring van decreet Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap.

27

dracht om die kloof later te dichten. Diezelfde groep vindt ook moeilijk de weg naar welzijnsvoorzieningen, terwijl meer dan de helft van hen onder de armoedegrens leeft. Een mogelijke oplossing is meer personeel van allochtone afkomst in de welzijnssector.”

“Een tweede probleem is de nood aan voldoende en voldoende competente medewerkers. We moeten jongeren aantrekken door hen op onze troeven te wijzen, maar we mogen ook de ervaring van de huidige personeelsleden niet verliezen. Daarom moeten we inzetten op goede arbeidsvoorwaarden en professionele ontwikkelingsmogelijkheden die alle medewerkers blijven motiveren.”

“Derde aandachtspunt zijn de wachtlijsten. We hebben geen geld om ze weg te werken. Tegelijk vinden steeds meer mensen minder makkelijk zorg via het eigen netwerk. De druk op de welzijnszorg neemt toe. We moeten ons bezinnen over de neveneffecten van onze hectische maatschappij.”

“Ten slotte is er de betaalbaarheid, maar ook de toegang tot welzijnsvoorzieningen. Werkende mensen in armoede komen minder naar de kinderopvang dan anderen, ook al is onze prijs gekoppeld aan het inkomen. In een gezin met tweeverdieners komt een kind met psychologische problemen bij de kinderpsychiater terecht, in een kansarm milieu belandt het bij de bijzondere jeugdzorg. Zulke vaststellingen vragen onze permanente aandacht. Pas als de subsidiegever ons voldoende honoreert, kunnen we onze opdracht volledig waarmaken: betaalbare, kwalitatieve zorg en gelijke toegang voor iedereen.”

Wat zijn de troeven van het Vlaamse welzijnsbeleid?

“Vlaanderen heeft een actief middenveld. Naast een goed gestructureerde publieke sector zijn er veel private voorzieningen. We beschikken over bekwame hulpverleners en een leger aan vrijwilligers. De overheid houdt de vinger aan de pols.”

En welke zijn de werkpunten?

“We moeten blijven werken aan inclusie en sociale verbondenheid. Verbindingen maken is een van de basisopdrachten van het welzijnswerk: tussen jongeren en hun gezin, hun omgeving en hun

ambities, maar evengoed tussen allochtonen en autochtonen, tussen ouderen en hun familie. Zo'n sociale cohesie werkt welzijnsbevorderend.”

“Verder moeten we nog meer samenwerken over de verschillende welzijnssectoren heen. Het blijft een uitdaging om voldoende en voldoende competent personeel te werven en te behouden. We mogen ook onze infrastructuur niet vergeten. De helft van de gebouwen is afgeschreven en verouderd. Ten slotte blijven we ervoor ijveren dat de overheid van de voorzieningen geen onderaannemers maakt. Zij biedt het kader, doet kwaliteitscontroles en voorziet in subsidies. Onze hoogopgeleide professionelen en initiatiefnemers vragen om zelf creatief met dat kader aan de slag te mogen gaan. Er is een sociaal ondernemerschap in de sector aanwezig. Laat het dan ook alle kansen krijgen.”

Waar liggen de uitdagingen voor morgen?

“Om te overleven in de globale kennisintensieve economie heb je vandaag een goede opleiding, een degelijk inkomen en een sociaal netwerk nodig. Dat ontbreekt bij de zwakkeren onder ons.

We moeten die sociale ongelijkheid blijven bekampen: door in dienstverlening te voorzien, maar ook door de sociale solidariteit en cohesie te versterken.”

► Reacties welkom op www.weliswaar.be/forum

1991

jan

feb

27

maart

april

mei

juni

24|31

juli

aug

sept

okt

nov

dec

Decreet *medisch verantwoord sporten (dopingdecreet)* erkent medische keuringscentra die onder andere dopingcontroles organiseren.

Het decreet op het algemeen welzijnswerk vormt een eerste aanzet tot harmonisering en schaalvergroting van de sector.

Besluit van de Vlaamse Regering wijst de coördinatie van gezondheids promotie toe aan de Vlaamse overheid.

